

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ХАРКІВСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ імені В. Н. КАРАЗІНА

Кафедра українознавства

КОМПЛЕКС НАВЧАЛЬНО-МЕТОДИЧНОГО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ

**з дисципліни «УРБАНІСТИЧНІ СТУДІЇ: ПРОБЛЕМИ ДОСЛІДЖЕННЯ І
ЗБЕРЕЖЕННЯ»**

рівень вищої освіти _____ перший (бакалаврський) _____
галузь знань _____ 03 Гуманітарні науки _____
(шифр і назва)
спеціальність _____ 34 Культурологія _____
(шифр і назва)
освітня програма _____ Урбаністичні студії _____
(шифр і назва)
спеціалізація _____
(шифр і назва)
вид дисципліни _____ за вибором _____
(обов'язкова/ за вибором)
факультет Філософський

Укладач: канд. іст. наук, доцент Н. В. Аксьонова

1. **Навчальний контент:**
2. **1.1 Лекційні матеріали**
- 3.

Лекція 1. Поняття історико-культурна спадщина

Тематичний план:

1. Місце курсу в системі гуманітарного знання.
2. Пам'яткознавство як основа вивчення міста
3. Мета, завдання, джерела курсу та основні категорії пам'яток.
4. Історичні періоди в містобудуванні
5. Антропологія простору і відчуття місця.
6. Поняття «ментальна мапа».
7. Духовне наповнення культурного простору.

Основні поняття теми: пам'ятка, пам'яткознавство, спадщина, історико-культурна спадщина, пам'яткоохоронна справа .

Література:

1. Відлуння віків: український пам'яткоохоронний інтернет-ресурс. URL: http://pamjatky.org.ua/?page_id=420.
2. Горбик В. О., Денисенко Г. Г., Скрипник П. І. Пам'ятки України: проблеми збереження і дослідження. К.: Ін-т історії України НАН України, 1994. 42 с.
3. Основи пам'яткознавства / під заг. ред. Л. О. Гріффена, О. М. Титової. К. : Центр пам'яткознавства НАН України і УТОПІК, 2012. 380 с.
4. Прибега Л. В. До питання термінологічних визначень у пам'яткоохоронній методиці. Праці Центру пам'яткознавства. 2003. Вип. 5. С. 18–32.
5. Руденко С.Б. Про поняття «пам'яткознавство». Культурологія. Філологія. Музикознавство. 2013. № 1. С. 46–53.
6. Руденко С.Б. Про фундаментальні засади пам'яткознавства. Праці Центру пам'яткознавства. 2008. Вип. 14. С. 18–40.

Лекція 2. Історико-художній образ міста

Тематичний план:

1. Ландшафтна концепція урбаністики
2. Архітектурно-історичне середовище.
3. Критерії визначення об'єкту культурної спадщини.
4. Зони охорони пам'яток.
5. Історичні ареали населених міст
6. Національні історико-культурні заповідники

Основні поняття теми: культурний ландшафт, антропогенне ландшафтознавство, пам'яткоохоронна зона, історичний ареал, музеєфікація, історико-культурний заповідник

Література:

1. Горбик В. О., Денисенко Г. Проблеми дослідження і збереження пам'яток історії та культури в Україні. Український історичний журнал. 2004. № 2. С. 133–144.
2. Іванкова-Стецюк О. Історико-культурна спадщина як чинник формування соціокультурного простору міста. Агора. Вип. 9. С. 7–16.
3. Основи пам'яткознавства / під заг. ред. Л. О. Гріффена, О. М. Титової. К. : Центр пам'яткознавства НАН України і УТОПІК, 2012. 380 с.
4. Пам'яткознавчі студії в Україні: теорія і практика. К., 2007. 336 с

Лекція 3. Міжнародні угоди щодо охорони культурної спадщини

Тематичний план:

1. Загальна термінологія й основні поняття міжнародного пам'яткоохоронного законодавства.
2. Міжнародне законодавство з охорони культурної спадщини.
3. Реституція культурних цінностей
4. Порівняльний аналіз чинного законодавства держав світу з проблем захисту культурного майна.

Основні поняття теми: Вашингтонський Пакт, Конвенція про охорону всесвітньої культурної і природної спадщини, Європейська культурна конвенція, Європейська ландшафтна конвенція Конвенція «Про охорону всесвітньої культурної і природної спадщини» (1972), Конвенція «Про охорону європейської археологічної спадщини» (1984), ЮНЕСКО.

Література:

1. Гевель К. Збереження культурної спадщини у посткомуністичних країнах Євросоюзу. Актуальні проблеми державного управління. 2010. Вип. 4. С. 74-77.
2. Засади діяльності пам'яткоохоронних організацій. Пам'яткознавство: правова охорона культурних надбань / редкол.: Ю. П. Богущкий, М. І. Яковлев, М. М. Яковина та ін. К., 2009. С. 362–408.
3. Катаргіна Т. Збереження культурної спадщини у Великій Британії, США, Канаді (історія і сучасність). К. : Ін-т історії України НАН України, 2003. 186 с.
4. Мельничук О. Концепція нематеріальної культурної спадщини. Формування в міжнародному праві. Пам'ятки України : Історія та культура. 2003. № 3. С. 12–17.
5. Охорона культурної спадщини: Збірник міжнародних документів, 2002. Київ: АртЕк. 136 с.
6. Прибега Л. В. Міжнародна охорона історико-культурної спадщини. Праці центру пам'яткознавства. 1992. Вип. 1. С. 40–52.
7. Міжнародні документи : [конвенції, хартії, рекомендації з питань охорони культурних цінностей]. Пам'яткознавство: правова охорона культурних надбань / редкол.: Ю. П. Богущкий, М. І. Яковлев, М. М. Яковина та ін. К., 2009. С. 220–360

Лекція 4 Міжнародні організації з охорони пам'яток і культурного надбання

Тематичний план:

- 1 Історія становлення міжнародних інституцій в галузі охорони пам'яток
2. Діяльність ЮНЕСКО в галузі охорони світової спадщини.
3. Система пам'яткоохоронної діяльності в окремих країнах (Німеччина, Франція, Велика Британія, США, Канада тощо).

Основні поняття теми: ЮНЕСКО, міжнародне право, Велика програма IV

Література:

1. Мельничук О. Концепція нематеріальної культурної спадщини. Формування в міжнародному праві. Пам'ятки України : Історія та культура. 2003. № 3. С. 12–17.
2. Охорона культурної спадщини: Збірник міжнародних документів, 2002. Київ: АртЕк. 136 с.
3. Прибега Л. В. Міжнародна охорона історико-культурної спадщини. Праці центру пам'яткознавства. 1992. Вип. 1. С. 40–52.

4. Губерський В. Україна в ЮНЕСКО // Українська дипломатична енциклопедія : у 2 т. / ред. кол.: Л. В. Губерський (голова) та ін. К. : Знання України, 2004. Т. 2 : М — Я. 812 с.
5. Макаренко Є. ЮНЕСКО світові доповіді // Українська дипломатична енциклопедія : у 2 т. / ред. кол.: Л. В. Губерський (голова) та ін. К. : Знання України, 2004. Т. 2 : М — Я. 812 с.
6. Енциклопедія українознавства : Словникова частина : [в 11 т.] / Наукове товариство імені Шевченка ; гол. ред. проф., д-р Володимир Кубійович. — Париж—Нью-Йорк : Молоде життя, 1955—1995.
7. Н. В. Кривець. ЮНЕСКО // Енциклопедія історії України : у 10 т. / редкол.: В. А. Смолій (голова) та ін. ; Інститут історії України НАН України. — К. : Наукова думка, 2013. — Т. 10 : Т — Я. — 784 с. :
8. Гуменюк Б. І. . Організація Об'єднаних Націй з питань освіти, науки і культури // Українська дипломатична енциклопедія : у 2-х т. / редкол.: Л. В. Губерський (голова) та ін. К. : Знання України, 2004. Т. 2. 812 с.
9. Матвієнко В. Організація Об'єднаних Націй з питань освіти, науки і культури // Політична енциклопедія. Редкол.: Ю. Левенець (голова), Ю. Шаповал (заст. голови) та ін. К. : Парламентське видавництво, 2011.

Лекція 5 Музеєфікація як вид дослідження і збереження урбаністичних образів

Тематичний план:

1. Архітектурно-історичне середовище.
2. Критерії визначення об'єкту культурної спадщини.
3. Поняття музеєфікації
4. Зони охорони пам'яток.
5. Історичні ареали населених міст
6. Національні історико-культурні заповідники

Основні поняття теми: культурний ландшафт, антропогенне ландшафтознавство, пам'яткоохоронна зона, історичний ареал, музеєфікація, історико-культурний заповідник

Література:

1. Горбик В. О., Денисенко Г. Проблеми дослідження і збереження пам'яток історії та культури в Україні. Український історичний журнал. 2004. № 2. С. 133–144.
2. Іванкова-Стецюк О. Історико-культурна спадщина як чинник формування соціокультурного простору міста. Агора. Вип. 9. С. 7–16.
3. Основи пам'яткознавства / під заг. ред. Л. О. Гріффена, О. М. Титової. Київ: Центр пам'яткознавства НАН України і УТОПІК, 2012. 380 с.
4. Пам'яткознавчі студії в Україні: теорія і практика. К., 2007. 336 с.
5. З досвіду музеєфікації пам'ятників і пам'ятних знаків доби тоталітаризму: Інформаційно-методичні матеріали / Б.О. Ведибіда, В.Б.Павлов. Київ: Національний музей історії України, 2016. 46 с.

Розділ 2 Збереження і вивчення урбаністичних образів в Україні

Лекція 6 Державні органи охорони культурної спадщини

Тематичний план

1. Державна система охорони пам'яток історії та культури в Україні. Загальні проблеми пам'яткоохоронної роботи в Україні.
2. Діяльність сучасних пам'яткоохоронних органів та громадських організацій.

Діяльність Українського товариства охорони пам'яток історії та культури протягом 1990-х – 2010-х рр

3. Перспективи розвитку української пам'яткознавчої науки.

Основні поняття теми: пам'яткоохоронні органи, ЮНЕСКО, реставрація, консервація, УТОПІК, Центр пам'яткознавства

Література:

1. Бадяк В. П. Теоретичні й практичні методи обліку об'єктів культурної спадщини. Праці Центру пам'яткознавства. 2013. Вип. 24. С. 47–73.
2. Відлуння віків: український пам'яткоохоронний інтернет-ресурс: веб-сайт. URL: http://pamjatky.org.ua/?page_id=420.
3. Державний реєстр національного культурного надбання (пам'ятки містобудування і архітектури). Пам'ятки України. 1999. № 2–3. С. 149–58.
4. Історико-культурна спадщина України: проблеми дослідження та збереження / відп. ред. В. О. Горбик. Київ, 1998. 399 с.
5. Худолей О. С. Українське пам'яткознавство: сучасні проблеми та тенденції. Гуманітарний вісник. 2011. Ч. 17. Вип. 3. Сер. : Історичні науки. С. 46–49.
6. Денисенко Г. Підготовка «Зводу пам'яток історії та культури України»: наукові напрацювання та перспективи України. Краєзнавство. 2012. № 3. С. 118–125. 20.
7. Худолей О. С. Становище пам'яткоохоронної справи незалежної України: історіографія проблеми. Гуманітарний вісник. Сер. : Історичні науки. 2014. Ч. 20, Вип. 4(2). С. 29–35.

Лекція 7 Реєстрація об'єктів культурної спадщини

Тематичний план

1. Реєстр всесвітньої культурної і природної спадщини
2. Визначні пам'ятки України, включені до Реєстру всесвітньої культурної і природної спадщини.
3. Державний реєстр нерухомих пам'яток України.
4. Занесення об'єкта культурної спадщини до Реєстру та внесення змін до нього.
5. Вилучення пам'яток з Реєстру.
6. Інформування про ОКС, занесені до Реєстру.
7. Особливості здійснення права власності на пам'ятки.
8. Правила обліку, охорони, реставрації та використання об'єктів національного культурного надбання.
9. Перебування пам'яток України (археології, історії, монументального мистецтва, архітектури, містобудування, садово-паркового мистецтва та ландшафті) на Державному обліку.

Основні поняття теми: облік, Державний реєстр, реставрація.

Література

1. Про занесення пам'яток історії монументального мистецтва та археології національного значення до державного реєстру нерухомих пам'яток України. Постанова Кабінету Міністрів України від 27 грудня 2001 року № 1761.
2. Охорона культурної спадщини: Збірник міжнародних документів, 2002. Київ: АртЕк. 136 с.
3. Про занесення пам'яток історії монументального мистецтва та археології національного значення до державного реєстру нерухомих пам'яток України. Постанова Кабінету Міністрів України від 27 грудня 2001 року № 1761.
4. Прибега Л. В. Міжнародна охорона історико-культурної спадщини. Праці центру пам'яткознавства. 1992. Вип. 1. С. 40–52

5. Вечерский В.В. Національна програма: облік пам'яток та історичних міст як перший етап розробки // Археометрія та охорона історико-культурної спадщини, Вип. 4. Київ, 2000. С. 102-111.
6. Семенчук А. О. Теорія і практика набуття статусу «пам'ятки» об'єктом культурної спадщини // Праці Центру пам'яткознавства, вип. 21, К., 2012. С.11-16.
7. Савостіна Л.Є., Попельницький О.О. Проблеми формування Державного реєстру нерухомих пам'яток України // Праці Науково-дослідного інституту пам'яткоохоронних досліджень. Вип. 6. Вінниця : ДП «Державна картографічна фабрика», 2011. С. 504–513.
8. Об'єкти Світової спадщини ЮНЕСКО в Україні: пам'ятка / Мін-во культури України, Київ. нац. ун-т культури і мистецтв, Наук. б-ка; уклад. О. О. Скаченко, наук. ред. Ю. М. Ключко; Київ: Вид. центр КНУКіМ, 2014. 71 с., іл.
9. Положення про порядок визначення наукових об'єктів, що становлять національне надбання (Із змінами, внесеними згідно з Постановами КМ N 1543 від 28.09. 03 527 від 01.04.04 N 1709 від 19.12.2005).
10. Вечерська О.В. Проблеми формування державного реєстру нерухомих пам'яток України // Сіверщина в історії України, випуск 9, 2016
11. Савостіна Л.Є. Порядок обліку нерухомих об'єктів культурної спадщини. Реалії та перспективи // Праці Науково-дослідного інституту пам'яткоохоронних досліджень / Вип. 7. Київ.: Фенікс, 2012. С. 322–335.

Лекція 8 Законодавче регулювання охорони культурного середовища в Україні

Тематичний план:

1. Становлення і розвиток законодавства про охорону культурної спадщини України та проблеми його реалізації у сучасний період.
2. Закони України щодо збереження культурної-спадщини. Основні поняття теми: культурна спадщина», Закон України «Про охорону культурної спадщини» Закон України «Про ратифікацію Європейської конвенції про охорону археологічної спадщини», Закон України «Про ратифікацію Конвенції про охорону підводної культурної спадщини», Закон України «Про ратифікацію Конвенції про охорону архітектурної спадщини Європи».

Основні поняття теми: культурна спадщина, руйнування пам'яток, кримінальна й адміністративна відповідальність.

Література:

1. Закон України «Про охорону культурної спадщини». Вісник Українського товариства охорони пам'яток історії та культури. 2000. 32 с.
2. Закон України № 574-VI «Про Перелік пам'яток культурної спадщини, що не підлягають приватизації». Відлуння віків. 2008. № 2(10). С. 3–4.
3. Закон України №2778-VI «Про культуру». Музеї України. 2010. №4(38). С. 2–9.
4. Закон України про охорону археологічної спадщини : веб-сайт. – URL: <http://net-law.biz/?lng=ru&dir=2.1&article=5>
5. Закон України. Про ратифікацію Конвенції про охорону архітектурної спадщини Європи”. 2006 : веб-сайт. – URL: <http://zakon1.rada.gov.ua>.
6. Пам'яткознавство: правова охорона культурних надбань: зб. документів / упоряд.: Л. В. Прибега, М. М. Яковина, С. В. Оляніна, О. М. Міщенко. К., 2009. 416 с
7. Постанова Кабінету міністрів України “Про затвердження переліку документів, необхідних для прийняття рішення про оголошення комплексу (ансамблю) пам'яток історико-культурним заповідником або території історико-культурною заповідною територією”. 2011 : веб-сайт. URL: <http://zakon1.rada.gov.ua>.
8. Постанова Кабінету міністрів України «Про занесення об'єктів культурної спадщини національного значення до Державного реєстру нерухомих пам'яток України”. 2009: веб-сайт. URL: <http://zakon1.rada.gov.ua>.
9. Постанова Кабінету Міністрів України від 26 липня

Лекція 9. Використання об'єктів культурної спадщини.

Тематичний план

1. Інноваційні продукти на внутрішньому та зовнішньому ринках культурних послуг
2. Проєкти з музеєфікації об'єктів історико-культурної та природної спадщини.
3. Основні поняття та терміни: археопарк, історико-культурний заповідник,
4. Валоризація культурної спадщини.
5. Реалії використання об'єктів культурної спадщини в Україні: досвід і перспективи.
6. Створення культурних комплексів в давніх спорудах.
7. Врахування різного стану об'єктів.
8. Необхідний комплекс робіт для музеєфікації.
9. Переваги та недоліки методу музеєфікації.
10. Проблема реставрації та консервації історико-культурних пам'яток.

Основні поняття теми: ревіталізація, музеєфікація, реставрація, туристичний потенціал.

Література

1. Бевз М. В. Методологічні аспекти збереження, реставрації та регенерації заповідних містобудівних ансамблів і комплексів / М. В. Бевз // Проблеми збереження і використання культурної спадщини в Україні: Матеріали Всеукраїнської науково-практичної конференції. м. Святогірськ Донецької області 25–27 травня 2005 року. Слов'янськ, 2005. С.14–20.
2. Брич М. Музеєфікація пам'яток архітектури та містобудування як засіб збереження історико-культурної спадщини // *Historical and Cultural Studies* Vol. 2, No. 1, 2015
3. Галасюк С. С. Організація туристичних подорожей та екскурсійної діяльності: навчальний посібник / С. С. Галасюк, С. Г. Нездоймінов. Київ: Центр учбової літератури, 2013. 178 с.
4. Жукова О. Створення ансамблевих музеїв як актуальне питання сьогодення вітчизняної музейно-пам'яток охоронної справи : зб. регіон. історії та пам'яткознавства “Ніжинська старовина”. Київ : УТОПК, 2013. Вип. 16 (19). 183 с.
5. Король О. Д. Організація екскурсійних послуг у туризмі: Навчально-методичний посібник. Чернівці: Чернівецький національний університет, 2016. 144 с.
6. Покоłodна М. М. Визначення екскурсійного потенціалу міста та шляхів активізації його використання / М. М. Покоłodна, В. С. Гришанова // *Комунальне господарство міст*. 2012. № 102. С. 475-479.
7. Семенович І. М. Історіографія та досвід музеєфікації нерухомих пам'яток археології // *Студентський вісник національного університету водного господарства та природокористування*. 2020. Вип. 1(13) С. 3-6
8. Смоленська С. Проблеми ідентифікації та валоризації архітектурних пам'яток ХХ ст. в Україні / С. Смоленська // *Проблеми дослідження, збереження та реставрації історичних фортифікацій*. Збірник наукових праць. / Наук. ред. М. В. Бевз. Львів: Видавництво Львівської політехніки, 2013. С. 158–163
9. Сокол Т.Г. Туристичний брендинг міста Києва / Т. Г. Сокол, Є. О. Кудряшов // *Актуальні питання туризмології та туристичної практики: збірник матеріалів науково-практичної конференції (м. Київ, 18 квітня 2019 р.)*. Київ: АПСВТ, 2019. С. 104-106.
10. Худoley О. С. Українське пам'яткознавство: сучасні проблеми та тенденції. *Гуманітарний вісник. Сер. : Історичні науки*. 2011. Число 17, Вип. 3. С. 46–49.

Тематичний план

1. Туристичний потенціал, методики обчислення.
2. Використання пам'яток під туристичні об'єкти.
3. Туристична інфраструктура.
4. Культурний туризм. Овертуризм
5. Реклама культурної спадщини через туризм.
6. Брендинг і ребрендинг міста.

Основні поняття теми: туристичний потенціал, напрями туризму, туристична привабливість, дестинація, бренд міста.

Література

1. Галасюк С. С. Організація туристичних подорожей та екскурсійної діяльності: навчальний посібник / С. С. Галасюк, С. Г. Нездоймінов. Київ: Центр учбової літератури, 2013. 178 с.
2. Король О. Д. Організація екскурсійних послуг у туризмі: Навчально-методичний посібник. Чернівці: Чернівецький національний університет, 2016. 144 с.
3. Лабскір В. М., Любієв А. Г., Юшко О. В., Курило С.І., Копієвська Л. А. Туристичні об'єкти України. Харків : НТУ "ХПІ", 2002. 175 с.
4. Гаврилюк С.П. Формування туристичної привабливості регіону // Держава, регіони, підприємництво: інформаційні, суспільно-правові, соціально-економічні аспекти розвитку: тези доповідей II Міжнародної конференції (Київ, 20 листопада 2020 р.). Київ: Університет "КРОК", 2020. С. 376-379. <https://conf.krok.edu.ua/SRE/SRE2020/paper/view/32>
5. Мелько Л.Ф. Культурна спадщина і туризм: шляхи оптимізації // Туристичний бізнес: Світові тенденції та національні пріоритети: Матеріали VIII міжнародної науково-практичної конференції (27 жовтня 2017 року). Харків: ХНУ імені В.Н. Каразіна, 2017. С. 136-137.
6. Мелько Л.Ф. Всесвітня спадщина ЮНЕСКО в Україні як туристичний ресурс: сучасний стан та шляхи оптимізації / Л.Ф. Мелько, О.В. Кононенко // Держава, регіони, підприємництво: інформаційні, суспільно-правові, соціально-економічні аспекти розвитку: матеріали міжнародної конференції (м. Київ, 21-22 листопада 2019 р.). Київ: Університет "КРОК", 2019. С. 705-707
7. Мелько Л.Ф. Нематеріальна культурна спадщина у системі підготовки майбутніх фахівців з туризму // Нематеріальна культурна спадщина як сучасний туристичний ресурс: досвід, практики, інновації: Зб. тез за матеріалами Міжнародної науково-практичної конференції-фестивалю (25-26 жовтня 2017 р.) / Український центр культурних досліджень; заг. ред. Ю.О. Федів [та ін.]; [упор. Босик З.О. ; відп. ред. Телеуця В.В.]. Київ : НАКККиМ, 2017. С 95-99
8. Полутренко У. Б. Методика оцінки історико-культурних туристичних об'єктів. Сучасні проблеми архітектури та містобудування: наук.-техн. збірник КНУБА. Київ, 2015. Випуск 39. С. 112-118.

Плани практичних (семінарських) занять, завдання для лабораторних робіт, самостійної роботи

Теми семінарських занять з дисципліни «Історія України»

Семінарське заняття № 1 Розвиток пам'яткознавства на українських землях у кінці XIX — початку XX ст.

1. Законодавчі державні та церковні установи Російської імперії, які опікувалися охороною пам'яток: Міністерство внутрішніх справ, Синод, Статистичний комітет тощо.
2. Поняття пам'ятки в російському пам'яткознавстві XIX – початку XX ст.
3. Російське законодавство першої половини XIX ст. про охорону пам'яток світської та церковної старовини.
4. Нормативно-правова база пам'яткознавства на українських землях під владою монархії Габсбургів.

Література:

Гаврилюк С. В. Питання охорони історичних пам'яток у діяльності державних установ і громадських організацій в Російській імперії (друга половина XIX – початок XX ст.) // Студії з архівної справи та документознавства. Київ, 2002. Т. 8. С. 147–153.

Гаврилюк С. В. Російське законодавство першої половини XIX століття про охорону пам'яток церковної старовини // Науковий вісник Волинського державного університету ім. Лесі Українки. Історичні науки. 2001. № 10. Луцьк: Вежа, 2001. С. 169–175.

Гаврилюк С.В. Історичне пам'яткознавство Волині, Холмщини і Підляшшя (XIX – початок XX ст.): монографія. 2-е вид., доп.. Луцьк : РВВ «Вежа», 2008. 536 с.

Федорова Л. Д. З історії пам'яткоохоронної та музейної справи у Наддніпрянській Україні. 1870–1910-і рр. К. : Інститут історії України НАН України, 2013. 373 с

Семінарське заняття № 2. Діяльність громадських організацій та наукових товариств на українських землях у сфері охорони пам'яток у XIX ст. на початку XX століття

1. Діяльність громадських структур зі збереження культурної спадщини.
2. Товариство Нестора Літописця
3. Товариство охорони української старовини
4. Товариство шанувальників старожитностей Львова
5. Харківське історико-філологічне товариство
6. Одеське товариство історії та старожитностей.
7. Церковно-історичні товариства.
8. Археологічні з'їзди XIX – XX ст. – важливий етап розвитку українського пам'яткознавства.

Література:

Врублевська В.О. До питання про взаємодію установ культури і церкви // Релігійна традиція в духовному відродженні України. Полтава, 2015.

Гаврилюк С. В. Питання охорони історичних пам'яток у діяльності державних установ і громадських організацій в Російській імперії (друга половина XIX – початок XX ст.) // Студії з архівної справи та документознавства / Держкомархів України; УНДІАСД ; Європейський ун-т; редкол.: І. Б. Матяш (гол. ред.), Н. М. Христова (заст. гол. ред.), та ін. К., 2002. Т. 8. С. 147–153.

Гаврилюк С. В. Російське законодавство першої половини XIX століття про охорону пам'яток церковної старовини // Науковий вісник Волинського державного університету ім. Лесі Українки. Історичні науки. 2001. № 10. Луцьк : Вежа, 2001. С. 169–175.

Молочко Є. Пам'яткоохоронна справа в Криму у другій половині XIX – на початку XX ст. як складова екскурсійної діяльності наукових товариств // Сучасні проблеми дослідження, реставрації та збереження культурної спадщини: зб. наук. пр. 2010. Вип. 7. С. 123–135

Федорченко В. К., Костюкова О. М., Дьорови Т. А., Олексійко М. М. Історія екскурсійної діяльності в Україні: Навч. посібник. Київ : Кондор. 2004. 166 с.

Семінарські заняття №3 Становлення та розвиток пам'яткознавства Слобожанщини у XIX – на початку XX ст.

1. Формування зацікавленості громадськості старожитностями Слобожанщини.
2. Перші відомості пам'яткознавчого характеру про регіон (історико-статистичні описи, нариси, часописи тощо).
3. Громадські пам'яткознавчі установи та товариства Слобожанщини.
4. Слобожанщина у дослідженнях Харківського і Воронежського статистичних комітетів.
5. Заходи Московського Археологічного товариства з вивчення та збереження пам'яток Слобожанщини. XII Археологічний з'їзд та діяльність Харківської міської думи.

Література:

Аксьонова Н. В. Історико-етнографічний регіон Слобожанщина в історіографічних дослідженнях // Вісник ХНУ імені В. Н. Каразіна. 2015. Сер. Історія України. Українознавство: історичні та філософські науки. Вип. 21. С. 99-104.

Скирда І. М. XII Археологічний з'їзд у м. Харкові та наукові академічні традиції в Україні // Вісник Харківського національного університету імені В. Н. Каразіна. Сер. : Історія. 2010. № 908, вип. 42. С. 324-337. Режим доступу: http://nbuv.gov.ua/UJRN/VKhIS_2010_908_42_35.

Скирда І.М. XII археологічний з'їзд: передумови, перебіг подій, історичне значення : монографія; Харків. нац. ун-т ім. В. Н. Каразіна. Харків : ХНУ, 2018. 251 с.

Чернікова І. В. Стефан Андрійович Таранущенко – славетна постать пам'яткоохоронної справи на Слобожанщині (1920-ті – початок 1930-х років) // Праці Центру пам'яткознавства: Зб. наук. пр. 2011. Вип. 19. С. 166-18

Семінарське заняття №4. Пам'яткоохоронна діяльність на українських землях у 1917–1950-х рр.

1. Перші спроби створення державних органів охорони пам'яток в Україні у період революції 1917–1919 рр.
2. Період Української революції 1917 – 1921 років;
3. Специфіка ставлення радянської влади до релігійної спадщини
4. Повернення з Росії української історико-культурної спадщини у 1918 р.
5. Пам'яткоохоронна діяльність національних українських урядів у 1917–1921 рр.
6. Радянське законодавство 1920-1930-х рр. про охорону пам'яток.
7. Роль наукових комісій ВУАН у розвитку українського пам'яткознавства у 1920-х–1930-х рр.
8. Основні напрями пам'яткоохоронної діяльності громадських об'єднань і товариств до Другої світової війни.
9. Пам'яткознавча і пам'яткоохоронна діяльність у західноукраїнських землях у міжвоєнний період.
10. Доля української історико-культурної спадщини у період Другої світової війни.

Література:

Жукова О. В. Пам'ятки історії та культури України як специфічний вид культурної цінності. Культура України : зб. наук. пр. / М-во культури України, Харків. держ. акад. культури ; за заг. ред. В. М. Шейка. Харків : Харків. держ. акад. культури, 2011. Вип. 33. С. 169-175.

Історія екскурсійної діяльності в Україні : навч. посіб. : для студ. ВНЗ / В. К. Федорченко, О. М. Костюкова, Т. А. Дьорова, М. М. Олексійко ; М-во освіти і науки України, Київ. ун-т туризму, економіки і права. Київ : Кондор, 2010. 164 с.

Кінд-Войтюк Н. В. Музеезнавчі дослідження та пам'яткоохоронна робота на Волині у 1920-1930-х рр. у польській історіографії. Науковий вісник Волинського національного університету ім. Лесі Українки. Історичні науки. Луцьк, 2011. № 10. С. 137-142.

Костюкова О. Основні напрями становлення і розвитку красназничо-екскурсійної справи в 20-х роках ХХ ст. // Краєзнавство. 2008. №1-4. С. 15-21

Мазур Т. В. Генеза законодавства Радянської України у сфері охорони культурної спадщини (1919 – 1930-ті роки). Науковий вісник УжНУ. Серія «Право». 2019. № 58. Том 1. С. 23–29.

Федорченко В.К., Костюкова О.М., Дьорова Т.А., Олексійко М.М. Історія екскурсійної діяльності в Україні: Навчальний посібник. К.: Кондор, 2004. 166 с.

Семінарське заняття № 5. Охорона культурної спадщини в УРСР у 1950-1980-х рр.

1. Паспортизація пам'яток України у 1960-х рр. Участь України у міжнародних заходах щодо збереження культурної спадщини. Наслідки вступу України до ЮНЕСКО.

2. Дискусія 1976 р. у газеті «Літературна Україна» статтю «Пам'ятники» чи «пам'ятки? Про мову законодавчих актів».

3. Закон Української РСР «Про охорону і використання пам'яток історії та культури».

4. Актуалізація створення розгалуженої мережі музейних закладів.

5. Підготовка Зводу пам'яток України.

6. Діяльність Українського товариства охорони пам'яток історії та культури в др. пол. 1960-х – 1980-х рр.

7. Започатковані часописом УТОПІК «Пам'ятки України» програми: «Забуті могили», «Фортеці України», «Шевченківські місця в Україні».

Література:

Акуленко В. І. Охорона пам'яток культури в Україні (1917-1990). Київ : Вища школа, 1991. 274 с.

Данилюк Ю.З. Державна політика щодо архітектурних пам'яток культурного призначення у 60-х роках на Україні // Релігійна традиція в духовному відродженні України. Полтава, 2016.

Заремба С. З. Українське пам'яткознавство: історія, теорія, сучасність. Київ: Логос, 1995. 446 с.

Заремба С. З. Українське товариство охорони пам'яток історії та культури: Іст. нарис. К.: Логос, 1998 241 с.

Заремба, С. З. Нариси з історії українського пам'яткознавства. Київ: [ТОВ «Вид-во Аратта»], 2002. 203 с.

Кепін, Д. В. Охорона палеоприродної та археологічної спадщини / Д. В. Кепін, О. М. Титова; Центр пам'яткознавства НАН України і Укр. т-во охорони пам'яток історії та культури. Київ : Центр пам'яткознавства НАН України і УТОПІК, 2015. 151 с.

Матеріали до зводу пам'яток історії та культури народів СРСР по УРСР. Київ: Б. в. 1984. Вип. 1. 1984. 134 с.

Реконструкція істор. міст Укр. на сучасному етапі / Укр. т-во охор. пам. іст. та культ. Київ: Т-во «Знання» УРСР, 1988. 15 с.

Романовський В.С. Культурна спадщина в класифікаційних схемах українського пам'яткознавства й історичного джерелознавства // Вісник Харківської державної академії культури : зб. наук. пр. / відп. ред. В.М. Шейко ; Харк. держ. акад. культури. Харків : ХДАК, 2011. Вип. 34 С. 26–34

Руденко С. Б. З історії музейної справи в Україні (сер 20-х рр. ХХ ст.): наукова концепція розвитку театрального музею П. І. Руліна [Текст] / С.Б. Руденко // Культура і мистецтво у сучасному світі. Київ : КНУКіМ, 2005. Вип. 6. С. 154-160

Щербина Н. Діяльність Одеської обласної організації УТОПІК із збереження історико-культурної спадщини (60–80-ті рр. ХХ ст.) // Науковий вісник. Одеський державний економічний університет. Всеукраїнська асоціація молодих науковців. – Науки: економіка,

політологія, історія. Одеса, 2006. № 5 (25). С. 172–179.

Семінарське заняття № 6 Охорона пам'яток та вивчення культурного ландшафту в незалежній Україні

1. Основні етапи розвитку пам'яткоохоронної діяльності в незалежній Україні.
2. Осередки пам'яткознавчих досліджень в сучасній Україні.
3. Основні напрями роботи та перспективи Науково-дослідного інституту пам'яткоохоронних досліджень Міністерства культури України.
4. Структура та напрями діяльності Центру пам'яткознавства.
5. Сучасні українські пам'ятки архітектури національного значення та місцевого значення.
6. Запровадження поняття «пам'ятка культурної спадщини»

Література:

- Байтеряков О. З. Структурно-логічна модель формування міського звукового ландшафту. Часопис картографії. 2016. Вип. 16. С. 86–99
- Горбик В.О. Пам'ятки України: проблеми збереження і дослідження /В.О. Горбик, Г.Г. Денисенко, П.І. Скрипник. Київ : Ін-т історії України НАН України, 1994. 42 с.
- Гримич М. В. Культурний ландшафт: термінологічний екскурс // Антропологія простору: зб. наук. праць у 5 т. / Наук. ред. Марина Гримич. Т. 1: Культурний ландшафт Києва та околиць. Київ, 2016
- Гродзинський М. Д. Пізнання ландшафту: місце і простір: монографія. У 2-х т. Київ: ВПЦ Київський університет, 2005. Т. 2. 503 с.
- Денисенко Г. Підготовка «Зводу пам'яток історії та культури України» : наукові напрацювання та перспективи Україні . Краєзнавство. 2012. № 3. С. 118–125.
- Денисенко Г.Г. Проблема дослідження пам'яток воєнної історії ХХ ст. // Праці центру пам'яткознавства. Київ , 2001. Вип. 3. С. 109–125
- Денисенко О.А. Охорона і збереження пам'яток історії та культури в Українській державі (1918 р.) : автореф. дис. ... канд. іст. наук : спец. «Історія України». Київ, 2002. 19 с.
- Денисик Г. І. Антропогенне ландшафтознавство в Україні: початок ХХІ ст. // Географічна наука і освіта: від констатації до конструктивізму : зб. наук. пр. Київ : Інститут географії, 2016. С. 72–73.
- Денисик Г. І. Антропогенне ландшафтознавство: навчальний посібник. Ч. І. Глобальне антропогенне ландшафтознавство. Вінниця: ПП «ТД Едельвейс і К», 2012. 336 с.
- Денисик Г. І. Історико-географічні дослідження містечок України // Історія міст і сіл Великої Волині. Житомир, 2002. Ч. І. С. 212–213.
- Державний реєстр національного культурного надбання (пам'ятки містобудування і архітектури) // Пам'ятки України. 1999. № 2 3. С. 149 –155
- Денисик Г. І. Етнокультурне ландшафтознавство: перспективні напрями досліджень / Г. І. Денисик, В. М. Воловик // Наукові записки. Серія: Географія : зб. наук. пр. / Вінниц. держ. пед. ун-т ім. М. Коцюбинського. Вінниця, 2018. Вип. 30, № 1/2. С. 5– 10
- Загальнодержавна програма збереження та використання об'єктів культурної спадщини на 2004–2010 роки. Закон України // Голос України. 2004. 4 червня. С. 22–23.
- Заремба С. Нариси з історії українського пам'яткознавства. Київ: ТОВ Видавництво «Аратта», 2002. 204 с.
- Заремба С.З. Українське пам'яткознавство : історія, теорія, сучасність . Київ, 1995. 289 с.
- Зарубіжний досвід збереження нерухомої історико-культурної спадщини // Історико-культурна спадщина України : проблеми дослідження та збереження. К., 1998. С. 91–103.
- Збірник нормативно-правових актів з питань охорони культурної спадщини. Луцьк, 2005. 95 с.
- Зозуля С. Ю. Створення реєстру некрополістичних пам'яток України // Праці Центру пам'яткознавства. 2006. Вип. 10. С. 205–223.

- Історико-культурна спадщина України: проблеми дослідження та збереження : монографія / редкол. В. О. Горбик, О. П. Дорошко, С. І. Кот та ін. К., 1998. С. 51–62.
- Каткова Т.Г. Поняття культурної спадщини за міжнародним та українським законодавством // Т.Г. Каткова // Право і безпека. 2005. Т. 4. № 5. С. 148–152.
- Копієвська О.Р. Всесвітня культурна спадщина: регулювання міжнародним правом // Держава і право : зб. наук. пр. / Ін-т держави і права ім. В.М. Корецького НАН України. Київ, 2006. Вип. 33. Юрид. і політ. науки. С. 25–30.
- Кот С. І. «Культурні цінності»: поняття і термін у контексті повернення та реституції предметів культури // Праці центру пам'яткознавства : зб. наук. пр. 2011. Вип. 20. С. 10–27.
- Кот С.І. Пам'ятка чи пам'ятник? // Пам'ятки України. 1988. № 4. С. 27–30.
- Культурний ландшафт як конкретний об'єкт геокультурних досліджень // Культурний ландшафт: теорія і практика. Вінниця, 2010. С. 117–120.
- Культурний ландшафт: теорія і практика : зб. наук. пр. / ред. Г. І. Денисик ; Вінниц. держ. пед. ун-т ім. М. Коцюбинського [та ін.]. Вінниця, 2010.
- Мазур Т. В. Імплементція в законодавство України міжнародноправових норм ООН та ЮНЕСКО щодо охорони культурної спадщини. Юридичний часопис Національної академії внутрішніх справ. 2020. Том 19. № 1. С. 110–118.
- Мазур Т. В. Імплементція міжнародно-правових норм щодо захисту культурних цінностей у випадку збройних конфліктів у законодавство України. Південноукраїнський правничий часопис. 2019. № 4. Том 3. С. 152–156.
- Мазур Т. В. Правове забезпечення формування національних реєстрів культурної спадщини в Україні. Електронне наукове фахове видання «Порівняльно-аналітичне право». 2020. № 1. С. 38–41.
- Мазур Т. В. Розвиток понятійно-термінологічного апарату правової охорони культурної спадщини в Україні. Науковий вісник Національної академії внутрішніх справ. 2019. Том 112. № 3. С. 36–44.
- Нові напрями розвитку антропогенного ландшафтознавства / Г. І. Денисик, А. Г. Кізюн // Наукові записки. Серія: Географія : зб. наук. пр. / Вінниц. держ. пед. ун-т ім. М. Коцюбинського. Вінниця, 2018. Вип. 30, № 3/4. С. 5–9.
- Поливач К.А. Культурна спадщина та її вплив на розвиток регіонів України (суспільно-географічне дослідження) : дис. ... канд. геогр. наук : спец. 11.00.02. Київ, 2007. 220 с.
- Смоленська С. О. Образ «першої столиці»: проблеми збереження історичного середовища Харкова // Архітектура. Ландшафт дахів історичного центру міста: проблеми збереження і регенерації. Вісник Національного університету «Львівська політехніка». Львів: НУЛП, 2011. Вип. 7. С. 253–263.
- Худолей О. С. Становище пам'яткоохоронної справи незалежної України: історіографія проблеми. Гуманітарний вісник. Сер. : Історичні науки. 2014. Число 20, Вип. 4(2). С. 29–35.

Самостійна робота з курсу «Урбаністичні образи: проблеми збереження і вивчення»

Самостійна робота № 1 Реконструкція образу узвозу/вулиці у м. Харків на початку ХХ століття

Кожен студент/ка є за власним вибором відшукує в мережі інтернет фото/листівки вулиці/узвозу м. Харків кінця ХІХ – початку ХХ століття і створює презентацію слайдів, що одночасно містять старовинне фото (з підписом що зображено) та фото (з датою) зроблено з того ж ракурсу самостійно певної історичної вулиці/узвозу міста Харків. Файл має бути підписаним за зразком Петренко Лідія_УТ-22_Вулиця ... у фото.

Мультимедійна презентація — набір слайдів і спецефектів, текстових пояснень, що зберігаються в одному файлі. Для її створення користуйтеся виключно PowerPoint OpenOffice 2003 або 2007/2010 та дотримуйтесь інструкцій щодо роботи з цими програмами для користувачів «Як створити презентацію (довідкові матеріали)». – Режим доступу: http://www.slideshare.net/makeeva_o/power-point-2003-15230760?related=3, а також можете переглянути навчальні фільми «Як працювати в Power Point». – Режим доступу: <https://www.youtube.com/watch?v=MP4RLUgsHdI>, «Як додати звук в PowerPoint». – Режим доступу: https://www.youtube.com/watch?v=yi_Zg7HKi6U. Програма Power Point Open Office є частиною базового курсу користувача комп'ютеру шкільної програми і тому найкраще підходить студентам вищих навчальних закладів для вдосконалення навичок з підготовки презентацій під час навчання і оволодіння відповідним фахом.

Поради з технічного оформлення презентації

Дотримуйтесь єдиного стилю оформлення. Шрифти: для заголовків - не менше 36, для інформації - не менше 24. Текстові блоки мають подаватися одним шрифтом для усієї презентації. Наприклад, писати заголовки шрифтом Arial, а основний текст подавати шрифтом Times New Roman не можна. Заголовки повинні привертати увагу аудиторії. Використовуйте короткі слова і фрази. Найбільш важлива інформація повинна розташовуватися в центрі екрану. Ключові поняття доцільніше відображати по одному на кожному окремому слайді. Не варто зловживати різними анімаційними ефектами. Анімація має бути тільки там, де доречна, краще уникати великої кількості анімаційних ефектів. Фон повинен бути єдиним для всієї презентації, текст на даному тлі повинен легко читатися навіть з великої відстані.

Зразок титульного аркушу

Міністерство освіти і науки України

Харківський національний університет імені В.Н.Каразіна

Філософський факультет

Кафедра українознавства

Урбаністичні образи: проблема — збереження і вивчення Семінарське заняття 5

ТЕМА: Діяльність Українського товариства охорони
пам'яток історії та культури в др. пол. 1960-х – 1980-х рр.

Виконала студентка
Групи окуп. 43
Селезньова Ніна

Самостійна робота № 2 Стан збереження історико-культурної пам'ятки

Кожен студент/ка обирає за власним вибором у м. Харків відшукує історико-культурну пам'ятку, яка потребує збереження. Готує звіт про її стан, що містить наступні пункти

Місцезнаходження об'єкта, адреса (район розташування, орієнтація за іншими об'єктами).
Додається фотографія об'єкта (якісне фото сучасного вигляду пам'ятки та ретро-фото).
Розгорнута історична довідка про пам'ятку з зазначенням джерел і літератури
Особливості архітектури та мистецького оздоблення. Дата спорудження, з яких матеріалів виготовлено; подати характеристику візуального зображення, символічного навантаження пам'ятника, текст меморіального напису
Легенди і перекази про пам'ятку з інтерв'ю з місцевими жителями.
Історична подія, з якою пов'язаний об'єкт, дата та короткий опис цієї події
З якими відомими діячами пов'язана пам'ятка? Їхня коротка біографія із зазначенням вагомих внесків в надбання людства.
Стан збереження пам'ятки, рівень охоронних заходів щодо пам'ятки, реєстровий номер.
Ставлення до пам'ятки місцевих жителів. Зробити висновки на основі власноруч розробленої анкети.
Власні пропозиції щодо подальшого використання пам'ятки.
Список використаної літератури повинен бути оформлений за одним із визнаних міжнародних бібліографічних стандартів <http://aphd.ua/pryklady-oformlennia-bibliografichnoho-opysu-vidpovidno-do-dstu-83022015/>

14. Питання, задачі, завдання або кейси для поточного та підсумкового контролю знань і вмінь здобувачів вищої освіти, для контрольних робіт, передбачених навчальним планом, післятестастаційного моніторингу набутих знань і вмінь з навчальної дисципліни

Перелік питань для семестрового контролю

1. Сутність і предмет курсу.
2. Поняття культурного ландшафту
3. Охорона та збереження пам'яток історії та культури як наука.
4. Категоріальний апарат дисципліни.
5. Види пам'яток історії та культури.
6. Принципи класифікації пам'яток історії та культури
7. Критерії відбору пам'яток: історична цінність, наукове значення, естетичні якості
8. Поєднання в одному об'єкті різних типів пам'яток.
9. Непредметні форми історико-культурної спадщини
10. Поняття про реституцію культурних цінностей
11. Державна система охорони пам'яток історії та культури.
12. Міжнародні угоди про пам'ятки історії та культури
13. Становлення форм охорони пам'яток історії та культури: XIX – початок XX століть.
14. Зародження пам'яткознавчої діяльності в Наддніпрянській Україні. Законодавство Російської імперії першої половини XIX ст. про охорону пам'яток світської та церковної старовини.
15. Питання охорони пам'яток у діяльності державних установ і громадських організацій Російській імперії (друга половина XIX – початок XX ст.).
16. Російське законодавство другої половини XIX – початку XX ст. про світські і церковні пам'ятки.
17. Питання охорони пам'яток у діяльності державних установ і громадських організацій Австрійської (Австро-Угорської) імперії (друга половина XIX – початок XX ст.).
18. Формування засад охорони рухомих пам'яток історії та культури України наприкінці XIX – на початку XX ст. Становлення національних форм музейництва.
19. Пам'яткоохоронна діяльність національних українських урядів у 1917–1921 рр.
20. Радянське законодавство 1920-1930-х рр. про охорону пам'яток. Роль історичних комісій ВУАН у розвитку українського пам'яткознавства у 1920-х–1930-х рр.
21. Радянське законодавство 1920-1930-х рр. про охорону пам'яток. Роль історичних комісій ВУАН у розвитку українського пам'яткознавства у 1920-х–1930-х рр.
22. Пам'яткознавча і пам'яткоохоронна діяльність у західноукраїнських землях у міжвоєнний період.
23. Доля української історико-культурної спадщини у період Другої світової війни.
24. Паспортизація пам'яток України у 1960-х рр. Участь України у міжнародних заходах щодо збереження культурної спадщини.
25. Діяльність Українського товариства охорони пам'яток історії та культури в др. пол. 1960-х – 1980-х рр. Підготовка Зводу пам'яток України.
26. Історія процесу охорони пам'яток в Україні в XX столітті. Основні організації.
27. Охорона історико-культурної спадщини України на сучасному етапі.
28. Занесення об'єктів національного культурного надбання до Реєстру
29. Історія становлення міжнародних інституцій в галузі охорони пам'яток
30. Діяльність ЮНЕСКО в галузі охорони світової спадщини.
31. Міжнародне законодавства з охорони культурної спадщини.
32. Вашингтонський пакт
33. Європейська ландшафтна конвенція Конвенція «Про охорону всесвітньої культурної і природної спадщини» (1972)
34. Охорона історичних пам'яток: світовий досвід (США, Великобританія, Німеччина, Чехія тощо).

35. Державний облік пам'яток історії та культури.
36. Форми і методи використання пам'яток історії та культури у міському просторі
37. Роль національних історико-культурних заповідників в галузі охорони пам'яток.
38. Історія створення і сучасна діяльність Українського товариства охорони пам'яток історії та культури (УТОПІК).
39. Аналіз структури, функціонального та змістовного наповнення Українського пам'яткоохоронного інтернет-ресурсу «Відлуння віків».
40. Закони України щодо збереження культурної-спадщини. Основні поняття теми: культурна спадщина»
41. Закон України «Про охорону культурної спадщини»
42. Закон України «Про ратифікацію Європейської конвенції про охорону археологічної спадщини»
43. Закон України «Про ратифікацію Конвенції про охорону підводної культурної спадщини»
44. Закон України «Про ратифікацію Конвенції про охорону архітектурної спадщини Європи».
45. Державна система охорони пам'яток історії та культури в Україні.
46. Загальні проблеми пам'яткоохоронної роботи в містах.
47. Діяльність сучасних пам'яткоохоронних органів та громадських організацій.
48. Діяльність Українського товариства охорони пам'яток історії та культури протягом 1990-х – 2010-х рр
49. Проблема розшуку та повернення історико-культурних пам'яток в Україну.
50. Проблема реставрації та консервації історико-культурних пам'яток.
51. Перспективи розвитку української пам'яткознавчої науки.
52. Визначні пам'ятки України, включені до Реєстру всесвітньої культурної і природної спадщини.
53. Роль місцевих державних адміністрацій та органів місцевого самоврядування у забезпеченні охорони пам'яток міської культурної спадщини.
54. Державні програми з охорони урбаністичних образів.
55. Сучасні технології інтерпретації та актуалізації історико-культурної та природної спадщини
56. Туристична привабливість об'єктів культурної спадщини.
57. Музеефікація культурної спадщини, основні напрями .
58. Поняття «м'якої» музеефікації архітектурних об'єктів
59. Екомuzeї, музеї під відкритим небом, живі музеї, музеї-заповідники та їхня місія.
60. Захист традиційного характеру середовища та об'єктів культурної спадщини.

Зразок залікового завдання

Харківський національний університет імені В. Н. Каразіна

Факультет Філософський

Спеціальність 34 Культурологія

Семестр VII

Форма навчання: денна

Рівень вищої освіти (освітньо-кваліфікаційний рівень): бакалавр

Навчальна дисципліна: «**Урбаністичні образи: проблема збереження і дослідження**»

Залікове завдання №

1. Історія створення і сучасна діяльність Українського товариства охорони пам'яток історії та культури (УТОПК) (15 балів).
2. Поняття культурний ландшафт (10 балів).
3. Закон України № 574-VI «Про Перелік пам'яток культурної спадщини, що не підлягають приватизації» (15 балів).

Затверджено на засіданні
кафедри українознавства
(протокол № _____ 20__ р.)

Зав. кафедри

проф. Д. М. Чорний

Екзаменатор

доц. Н. В. Аксьонова